

7/1187

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 30824082-610 643
Konu : Zonguldak Milletvekili
Şerafettin TURPÇU'nun
Yazılı Soru Önergesi

.../.../2016

04 Şubat 2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 07.01.2016 tarihli ve 43452547-120.07-11991 sayılı yazınız.

Zonguldak Milletvekili Şerafettin TURPÇU'nun Bakanlığımıza yönelttiği, TBMM 7/1187 Esas sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Fatma Güldemet SARI
Bakan

EK :
Cevap Yazısı (3 sayfa)

**ZONGULDAK MİLLETVEKİLİ
SAYIN ŞERAFETTİN TURPÇU'NUN
TBMM 7/1187 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR:

- 1- Zonguldak'ta hava kirliliğini ölçen kaç ölçüm aracı mevcuttur? Ölçümler kentin hangi noktalarında yapılmaktadır? Gün içerisinde kaç kez ölçüm yapılmaktadır?
- 2- Zonguldak'taki istasyonlarda hangi kirletici parametreler ölçülmektedir? Ölçümlerde AB mevzuatında ölçülmesi zorunlu olan kirleticiler dikkate alınmakta mıdır? Ölçüm yapılan kirlilik parametrelerinin sayısının artırılması ve ölçüm cihazları geliştirilmesi planlanmakta mıdır?
- 3- Hava kirliliği oranlarına göre Zonguldak'ta ilçeler nasıl sıralanmaktadır? Bu kirliliğin insan sağlığına yönelik etkilerini azaltmak konusunda hangi önlemler alınmaktadır?
- 4- Hava kirliliğine yol açan uygulamalar nedeniyle bugüne kadar hangi denetimler yapılmış ve hangi yaptırımlar uygulanmıştır?
- 5- Zonguldak'taki termik santrallerin hava kirliliğine etkisine ilişkin bir araştırma yapılmış mıdır? Yapıldı ise hangi sonuçlara ulaşılmıştır?
- 6- Zonguldak'ta termik santrallerin yoğun olarak bulunduğu Çatalağzı'nda düzenli olarak hava ölçümleri yapılmakta mıdır? Buraya dair sonuçların gizlendiğine dair iddialar doğru mudur? Burada en son hangi tarihlerde ölçüm yapılmış ve ne gibi sonuçlara ulaşılmıştır?
- 7- Bakanlığınızın, hava kirliliğinin insan sağlığı üzerindeki etkilerini tespit etmek için Sağlık Bakanlığı ile ortak bir çalışması olmuş mudur? Eğer olduysa bu çalışmanın sonuçları nelerdir?
- 8- Zonguldak'ta hava kirliliğinin nedenleri ve çözümü konusunda Bakanlığınızca kapsamlı bir araştırma yapılmış mıdır? Varsa bunun sonuçları nasıldır? Hava kirliliği nedeniyle acil çözüm geliştirilmesi konusunda Bakanlığınızca neler yapılması düşünülmektedir? Zonguldak'ta Bakanlığınıza bağlı il müdürlüğünde hava kirliliğini önlemek adına hangi çalışmalar yapılmaktadır?
- 9- Bakanlık olarak, Zonguldak'ta AB limitlerini aşan hava kirliliğinin halk sağlığına olumsuz etkileri nedeniyle ne gibi önlemler alınmıştır? Halkın bilgilendirilmesi için ilgili kurullar toplantıya çağırılarak acil önlemler alınmış mıdır?

CEVAPLAR:

1- Zonguldak'ta, Merkez ve Ereğli olmak üzere 2 hava kalitesi izleme istasyonu bulunmaktadır. Ölçümler 24 saat boyunca tam otomatik cihazlar ile online olarak yapılmakta olup, istasyonlardan anlık olarak alınan ölçüm sonuçları saatlik ortamalar halinde 2007 yılında Bakanlığımızca kurulan Ulusal Hava Kalitesi İzleme Ağı'na gönderilmekte ve merkez tarafından ölçüm sonuçları ham veri olarak www.havaizleme.gov.tr adresinden kamuoyu bilgisine sunulmaktadır.

2- Zonguldak-Merkez istasyonunda PM10(Partikül Madde) ve Kükürtdioksit, Zonguldak-Ereğli istasyonunda ise PM10, Kükürtdioksit, Azotoksitleri, Karbonmonoksit ve Ozon parametreleri ölçülmektedir.

Ülke genelinde, AB uyum süreci çalışmalarımız sonucunda 06.06.2008 tarih ve 26898 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren; Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi (HKDY) Yönetmeliği esaslarına uygun olarak işletilen 81 ildeki toplam 195 adet Sabit Hava Kalitesi Ölçüm İstasyonu ve 4 adet Seyyar Hava Kalitesi Ölçüm aracı ile uluslararası standartlara uygun olarak hava kalitesi ölçümleri gerçekleştirilmektedir.

Bir ilin hava kalitesinin en iyi şekilde tespit edilebilmesi için kaç adet istasyonun hangi lokasyonlara kurulması gerektiği ile hangi parametrelerin ölçülmesi gerektiğini belirlemek amacıyla Bakanlığımızca Hava Kalitesi Ön Değerlendirme çalışmaları yürütülmektedir. Bu kapsamda Şubat 2014 tarihinde başlayan Ankara Ön Değerlendirme Projesi kapsamındaki iller arasında Zonguldak'ta bulunmaktadır. Belirtilen proje Mayıs 2015 tarihinde sonuçlanmıştır. Zonguldak'ta Ankara Temiz Hava Merkezi İstasyon Kurulum Projesi kapsamında, 2017 yılında 4 adet yeni istasyon kurulması ve ölçülen parametre sayısında artış yapılması planlanmaktadır.

3- Zonguldak ilinde, Merkez ve Ereğli olmak üzere 2 ilçede hava kalitesi izleme istasyonu bulunmaktadır. Söz konusu istasyonların partikül madde ve kükürtdioksit ölçüm sonuçlarının yıllara göre değişimi (son beş yıl) 06.06.2008 tarih ve 26898 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren ve AB direktifleri ile de uyumlu olan "Hava Kalitesinin Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği" çerçevesinde incelendiğinde;

- Zonguldak-Merkez istasyonunda, partikül madde ölçüm sonuçlarında son beş yıl içerisinde %21'lik azalma olduğu, kükürtdioksit sonuçlarında ise %60 azalma olduğu görülmektedir.
- Zonguldak-Ereğli istasyonunda, partikül madde ölçüm sonuçlarında son beş yıl içerisinde %15'lik azalma olduğu, kükürtdioksit sonuçlarında ise %88 azalma olduğu görülmektedir.

Zonguldak İline ait temiz hava eylem planı bulunmaktadır. 14.12.2015 tarihli yazımız ile Zonguldak'ta özellikle kış döneminde yaşanan hava kirliliğinin etkin yönetiminin sağlanması amacıyla önlemlerin alınması gerektiği ve dikkat edilmesi gereken hususlar bildirilmiş ve gelen cevabi yazıda doğalgaz hattı çalışmaları başlanmış olduğu, kamu binası, özel işyeri, sanayi tesisleri ve konutlarda 2016-2017 yakma sezonu da göz önünde bulundurularak temiz enerji kaynaklarından biri olan doğalgaz hatlarının Eylül 2016 sonuna kadar tamamlanması ve bu imkana kavuşan vatandaşlarımızın hava kalitesini göz önünde bulundurarak ısınma problemini temiz yakıtla çözecek tedbirleri 15 Ekim 2016 tarihine kadar alması gerektiğiyle ilgili 27.10.2015 tarihinde Mahalli Çevre Kurulunda karar alındığı bildirilmiştir.

4- Hava kirliliği yönünden önemli etkileri nedeniyle kurulması ve işletilmesi yönetmelikle izne tâbi tutulan tesisleri, yetkili makamlardan izin almadan kuran ve işleten veya iznin iptal edilmesine rağmen kurmaya ve işletmeye devam eden veya bu tesislerde izin almaksızın sonradan değişiklik yapan veya yetkili makamların gerekli gördükleri değişiklikleri tanınan sürede yapmayanlara 2872 sayılı Çevre Kanunu Uyarınca Verilecek İdari Para Cezalarına İlişkin Tebliğin (2016/1) (b) bendi gereğince 49.095 TL TL idarî para cezası verilir.

Bu tesislerde emisyon miktarları yönetmelikle belirlenen sınırları aşıyorsa (2016/1) tebliğinin (b) bendi gereğince 98.196 TL Türk Lirası idarî para cezası verilir. İzne tâbi tesisleri, aldıkları izin belgesinde veya yönetmeliklerde öngörülen önlemleri almadan veya yönetmeliklerde belirlenen emisyon standartlarına ve sınırlamalarına aykırı olarak işletenlere ise (2016/1) tebliğinin (b) bendi gereğince 49.095 TL idarî para cezası verilmektedir.

Bakanlığımızca 2013-2014 ve 2015 yıllarında yapılan hava konulu denetimler ve tespit edilen uygunsuzluklar halinde uygulanan para cezaları aşağıdaki tabloda belirtilmektedir.

HAVA KONULU ÇEVRE DENETİMİ				MLERİ	
2013		2014		2015	
Denetim Sayısı	Ceza Miktarı (TL)	Denetim Sayısı	Ceza Miktarı (TL)	Denetim Sayısı	Ceza Miktarı (TL)
11.542	11.038.954	13.412	19.495.102	11.705	15.118.295

5- Tüm ülkemizi kapsayan " Büyük Yakma Tesisleri Direktifinin Uygulanması İle Hava Kalitesinin İyileştirilmesi Teknik Destek Projesi" Bakanlığımız tarafından yürütülmektedir. Bu proje ile; Türkiye genelinde faaliyet gösteren Büyük Yakma Tesislerinin (Anma Isıl Gücü > 50 MW) detaylı envanterinin oluşturulması, mevcut durumlarının analizi, uyum durumları, uyumlaşma ve mevcut en iyi tekniklerin uygulanması için gerekli ihtiyaç ve maliyet hesaplamalarının yapılması, web sayfası hazırlanması, kurumsal kapasite analizi, ihtiyaç analizi, eğitim ihtiyacının belirlenmesi ve bu çerçevede eğitimlerin gerçekleştirilmesi, düzenleyici etki analiz raporunun hazırlanması hedeflenmektedir. Projenin 22.07.2016 tarihinde tamamlanması planlanmış olup tamamlanmasının ardından sonuçları yayınlanacaktır.

6- Zonguldak-Çatalağzı, termik santrallerin bulunduğu alanda, düzenli olarak ölçüm yapan herhangi bir hava kalitesi izleme istasyonumuz bulunmamaktadır. Ancak Ankara Ön Değerlendirme Projesi kapsamında, 2017 yılı içerisinde Zonguldak il ve ilçelerine 4 adet hava kalitesi izleme istasyonu kurulacaktır.

7- Bakanlığımız tarafından, hava kirliliğinin insan sağlığı üzerine etkilerini tespit etmek amacıyla çalışmalar yapılmakta olup sonuçlandırıldığında kamuoyu bilgilendirilecektir.

8- Bakanlığımız tarafından TÜBİTAK Kamu Kurumları Araştırma ve Geliştirme Projelerini Destekleme Programı (KAMAG) kapsamında önerilen Ulusal Emisyon Sisteminin Geliştirilmesi Projesi yürütülmektedir. Proje çerçevesinde; Marmara Bölgesi pilot olarak çalışılmaktadır. Proje sonucunda; ülkemize özgü emisyon faktörleri geliştirilecek olup, Marmara Bölgesi için trafik, ısınma ve sanayi için emisyon envanteri ve hava kirlilik haritası oluşturulacaktır. Sonrasında Bakanlığımız tüm bölgeler için bu çalışmaları yapacaktır. Bakanlığımız tarafından hava kirliliğini önlemek için il müdürlüklerimizle iletişim halinde çalışmalar yürütülmektedir. İl müdürlüklerimiz tarafından hava kalitesini iyileştirmek amacı ile illerindeki kirlilik kaynaklarına göre, çözüm önerileri oluşturulması hususunda Mahalli Çevre Kurul Kararları alınmaktadır.

9- Ülkemizde hava kalitesi yönetimine ilişkin usul ve esaslar Avrupa Birliği (AB) çevre mevzuatıyla tam uyumlu olan "Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği" ile belirlenmiştir. Bu Yönetmelik ile temel olarak 13 kirleticiye (SO₂, PM₁₀, NO_x,...) ilişkin olarak insan sağlığı ve çevrenin korunabilmesi için sağlanması gerekli olan limit değerler belirlenmiştir. Nihai olarak AB ülkelerindeki hava kalitesi değerlerine ulaşmanın hedeflendiği bu Yönetmelikle; 2009 yılından 2014 yılına kadar mevcut hava kalitesi sınır değerlerinin kademeli olarak azaltılması; 2014 yılından itibaren de tedbir alma yükümlülükleriyle beraber yine kademeli olarak AB limitlerine uyum sağlanması amaçlanmıştır.

